

Факултет Филолошки

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Веће научних области друштвено-хуманистичких наука

Број захтева: .

Датум: .

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст.5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Турцизми у епици санџачких Бошњака

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ: .

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ: .

1. Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Алмира Суљевић

2. Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање: Селџук Универзитет, Турска, диплома нострификована

3. Година дипломирања: 1999

4. Назив магистарске тезе кандидата: Упоредна студија о турским и бошњачким народним обичајима и празноверицама

5. Назив факултета на коме је магистарска теза одбрањена: Селџук Универзитет, Турска, диплома нострификована

6. Година одбране магистарске тезе: 2001

Обавештавамо Вас да је Наставно-научно веће Филолошког факултета

На седници одржаној 21. 4. 2010. размотрило предложену тему и закључило да је тема подобна за израду докторске дисертације.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Прилог: 1. Предлог теме докторске дисертације са образложењем.
2. Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће на седници одржаној 29. септембра 2010. године, донело је

ОДЛУКУ

Проширује се још једним чланом Комисија за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је мр Алмира Суљевић пријавила под насловом: "Турцизми у епици санџачких Бошњака".

Комисија гласи :

1. др Мирјана Теодосијевић, ред. проф.
2. др Мирјана Маринковић, доцент
3. др Ксенија Ајкут, доцент
4. др Вељко Брборић, доцент

Доставити:

- Именованом-ој,
- Комисији,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 20 APR 2010			
Орг. д.:	Број	Прилог	Вредност
	958/1		

NASTAVNO-NAUČNO VEĆE
FILOLOŠKOG FAKULTETA

Na sednici Nastavno-naučnog veća Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, imenovani smo u Komisiju za odobrenje teme doktorske disertacije koju je mr Almira Suljević prijavila pod nazivom *Turcizmi u epici sandžačkih Bošnjaka*. U Komisiju su imenovani: dr Mirjana Teodosijević, redovni profesor (mentor), dr Mirjana Marinković, docent i dr Ksenija Aykut, docent. Čast nam je da Veću podnesemo sledeći

IZVEŠTAJ

Podaci o kandidatu:

Almira Suljević rođena je 03.01.1974. godine u Rožajima, Crna Gora. Posle završene srednje škole u Rožajima upisuje se na Filozofski fakultet Seldžuk Univerziteta u Turskoj, na Grupu za francuski jezik i književnost. Diplomirala je juna 1999. i iste godine upisala postdiplomske studije na Institutu društvenih nauka Seldžuk Univerziteta, na Odsek Turkologije – Smer za tursku narodnu književnost. Magistrirala je 11.07.2001. godine odbranivši magistarski rad pod naslovom *Karşılaştırmalı Türk ve Boşnak Halk Adet ve İnançları (Uporedna studija o turskim i bošnjačkim narodnim običajima i praznovericama)*. Filološki fakultet i Univerzitet u Beogradu priznali su Almiri Suljević diplomu osnovnih studija (Rešenje Univerziteta u Beogradu br. 06-613-2276/3 od 12.12.2006) i diplomu magistarskih studija sa zvanjem magistra filoloških nauka (Rešenje Univerziteta u Beogradu br. 06-613-2276/5 od 10.01.2007). Od 2002. godine Almira Suljević radi kao asistent na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru, na Fakultetu humanističkih nauka, Smer za turski jezik i književnost.

Uz prijavu i biografiju, kandidat je priložio detaljno obrazloženje teme u kojem je ukazao na njenu naučnu relevantnost, naveo metode kojima bi se u istraživanju služio, izložio koncepciju i strukturu rada i dao pregled literature o predmetu svog budućeg istraživanja.

Problematika, predmet istraživanja, polazne hipoteze:

Mr Almira Suljević u obrazloženju za odobrenje teme svoje doktorske disertacije polazi sa stanovišta da se jak uticaj turskog jezika na južnoslovensku jezičku zajednicu, u periodu osmansko-turske vladavine balkanskim zemljama i narodima, oseća se i do današnjih dana. Iako sa velikim gramatičkim (fonološko-fonetskim, morfološkim i sintaksičkim) distinkcijama, jezik osmanlijsko- turske populacije i jezici balkanskih naroda razvili su tokom svoje zajedničke istorijske sinhronije simbiozu između jezika različitog porekla i lingvističke prirode. Ova simbioza je zahvatila sve oblike društvene nadgradnje i kulture, prvenstveno u govoru ovih naroda.

Istraživanje će se bazirati na turcizmima u bogatom epskom stvaralaštvu u bošnjačkoj usmenoj, narativnoj tradiciji koja je i danas prisutna na prostoru Sandžaka - Raška oblast. Kandidatkinja je u obrazloženju teme utvrdila korpus tekstova koji će biti predmet neposredne obrade. On obuhvata kolekcionarske radove nekoliko značajnih slavista i istraživača epskih pesama koji su u poslednjih stotinu godina prikupili impozantan broj stihova. Neki od njih su: Kosta Herman, Alojz Šmaus, Matija Murko i naravno profesori - istraživači sa Harvarda Milman Parry, njegov učenik i sledbenik Albert B. Lord i saradnik David Bynum. Oni su u periodu od 1933. do 1966. prikupili i napravili tonske i video zapise kazivača epskih pesama Raške oblasti koji se danas izučavaju na mnogim univerzitetima. Pored pomenutih istraživača, treba istaći još i dr Zlatana Čolakovića i njegovu suprugu mr Marinu Roje Čolaković koji su na osnovu kazivanja velikog epskog pripovedača iz Rožaja Murata Kurtagića, napravili zbirku "Mrtva glava jezik progovara". Za izradu predložene teme relevantno je i guslarsko umeće najznačajnijeg bošnjačkog pevača Avda Mededovića iz Bijelog Polja, koji je ispevao dve pesme: „Ženidba Smailagić Meha" od 12311 stihova i „Osmanbeg Delibegović".

Prema priloženom planu rada, posle uvodnog dela, u radu bi bila predstavljena bogata epska baština sandžačkih Bošnjaka, sa posebnim osvrtom na turcizme i tradicionalnu orijentalnu leksiku u delima najznačajnijih pripovedača na prostoru Sandžaka. Analizom će biti obuhvaćena, pre svega, dela Avda Mededovića, Murat-age Kurtagića i Ćor – Husa Husovića, kao i drugih manje poznatih pesnika. Mada jezik pomenutih pesnika obiluje turskom leksikom, koja je i inače zastupljenija u govoru sandžačkog kraja, njihove pesničke slike nisu istočnjački obojene. Kandidatkinja će se baviti analizom pomenute leksike iz istorijsko-etimološke perspektive i utvrditi zastupljenost određene leksike u govoru kod današnjih Bošnjaka. Posebno će biti obrađeni turcizmi u nazivima oružja i oruđa i ostalih zanatskih rekvizita u epskom stvaralaštvu sandžačkih Bošnjaka. U ovom istraživanju

kandidatkinja će nastojati da razjasni nepoznanice koje se odnose na toponimiju, etnonimiju i onomastiku navedenu u ovim delima.

Cilj i zadaci istraživanja:

Tema disertacije Almire Suljević ima za cilj analitički pristup rečima orijentalnog porekla. Istraživačka pažnja bi bila usredsređena na sledeće zadatke: 1. Utvrđivanje broja turcizama u svakom delu i frekventnost njihove upotrebe 2. Obradivanje porekla korišćenih turcizama (turski, arapski, persijski i dr.) 3. Utvrđivanje fonetsko-morfoloških promena izvorne leksike i njene usaglašenosti sa prozodijom jezika primaoca 4. Ispitivanje problematike prevođenja turcizama na turski jezik sa semantičkog i stilističkog aspekta. 5. Ispitivanje pristupa etimološkim rešenjima i stilske funkcionalnosti 6. Ispitivanje sociolingvistička stabilnosti turcizama i njihova perspektiva.

Metode istraživanja:

Istraživački rad Almire Suljević bazira se na turcizmima epskog stvaralaštva u bošnjačkoj usmenoj narativnoj tradiciji koja je i danas prisutna na prostoru Sandžaka - Raške oblasti. Da bi kandidatkinja ostvarila željene i postavljene ciljeve, primeniće sledeće metode istraživanja: Posle detaljne analize prikupljenih stihova i dobijanja celovitije slike o prisutnosti turcizama u epskoj poeziji Sandžaka, biće primenjena analitička i komparativno-lingvistička metoda

Sadržaj rada:

Naslov teze – Turcizmi u epici sandžačkih Bošnjaka

I. Uvod

II. Epika sandžačkih Bošnjaka

1) Najznačajniji pripovedači na prostoru Sandžaka

2) Epika Avda Međedovića

- a) Turcizmi u epu „Ženidba Smailagić Meha“
- b) Turcizmi u epu „Osmanbeg Delibegović“

3) Epika Murat-age Kurtagića

- a) Turcizmi u epu „Ropstvo ličkog Mustajbega"
 - b) Turcizmi u epu „Ženidba sirotana Alije"
 - c) Turcizmi u epu „Nevjera ljube Muja Hrnjice"
- 4) Epika Ćor – Husa Husovića
 - a) Turcizmi u epu „Gavran harambaša i serdar Mujo"
 - b) Turcizmi u epu „Bećiragić Meho"
- III. Oružje, oruđe i ostali zanatski rekviziti u epskom stvaralaštvu sandžačkih Bošnjaka
- IV. Uporedba turcizama u epskom stvaralaštvu i njihova primena u današnjem svakodnevnom govoru Bošnjaka
- V. Zaključak
- VI. Bibliografija

Bibliografski izvori o predloženom istraživanju:

- Azemović, Zaim, *Guslari – stvaraoci iz Sandžaka*, Novopazarski zbornik, br. 4, Novi Pazar, 1980.
- Bašić, Husein, *Antologija usmene epike Bošnjaka iz Crne Gore i Srbije*, Podgorica, 2003.
- Bašić, Husein, *Hrestomatija o usmenoj književnosti Bošnjaka iz Crne Gore i Srbije*, t. IV, Almanah, Podgorica, 2003.
- Buturović, Đenana, *Antologija Bošnjačke usmene epike*, Alef, Sarajevo, 1997.
- Buturović, Đenana, *Bosanskomuslimanska usmena epika*, Institut za književnost, Sarajevo, 1992.
- Čolaković, Zlatan, *Epika Avda Međedovića*, Almanah, Podgorica, 2007.
- Čolaković, Zlatan, *Milan, Nikola, Ilija i Avdo Međedović*, Almanah br. 25 – 26, Podgorica, 2004.
- Čolaković, Z. i Čolaković, M. R., *Mrtva glava jezik progovara*, Almanah, Podgorica, 2004.
- Čubelić, dr Tvrtko, *Povijest i historija usmene narodne književnosti*, Zagreb, 1988.
- Džogović, Alija, *Kontinuitet Bošnjačkog epskog pjevanja u Sandžaku*, Almanah, 31 – 32., Podgorica, 2005.
- Džogović, Alija, *Dijalektalne i zavičajne govorne specifičnosti u epu Ženidba Smailagić*

Mehe, Avda Međedovića, Almanah br. 1 – 2, Podgorica, 1994; Isto u: te u Rožajski zbornik br. 10, Rožaje, 2001.

Karadžić, Вук Стефановић, *Српски рјечник 1818*, Београд, 1964.

Karadžić, Вук Стефановић, *Српски рјечник истумачен њемачкијем и латинскијем ријечима*, Беч, 1852, Београд, 1969

Kujundžić, Enes, *Bošnjačka epika i homersko pitanje*, Razlika br. 2, 2001.

Kujundžić, Enes, *Muslimanska epika u američkoj slavistici i homerologiji*, Islamska misao, Sarajevo, 1991.

Lord, Albert B., *Pevač priča*, Idea, Beograd, 1990.

Lord, Albert B., *Traditional and the Oral Poet: Homer, Huso and Avdo Međedović*, Accademia Nazionale del Lincei, Roma. 1974.

Medenica, Radosav, *Slijepi guslar Ćor - Huso Husović*, Stvaranje, br. 2, Titograd. 1974.

Muković, V., *Epska kod Muslimana oko Novog Pazara*, Prilozi proučavanju narodne poezije, knj. 2 sv. 1 – 2, beograd, 1938., 112

Murko, dr Matija, *Tragom srpsko – hrvatske narodne epike (Putovanje u godinama 1930 – 1932)*, 36 – 37, Zagreb, 1951.

Nikčević, Voislav P., *Pogled na jezik "Ženidba Smailagić Meha" Avda Međedovića*, Almanah, 31 – 32, Podgorica, 2005.

Rajković, dr Ljubiša, *Sa londže zelene*, Samostalno izdanje: Ibiš Kujević, Rožaje, 2001.

Sijarić, Ćamil, *Četiri narodne muslimanske pesme iz Sandžaka*, Etnografska zbirka SANU, 1988.

Sijarić, Ćamil, *Avdo Međedović pjevač epskih pjesama*, Sopoćanska viđenja br. 8. Novi Pazar, 1989.

Šabotić, Sait Š. *Ahmet(d) Rank – junak i guslar*, Almanah Podgorica 2000 21 – 31

V. Muković, *Epska kod Muslimana oko Novog Pazara, Prilozi proučavanju narodne poezije*, knj. 2 sv. 1 – 2, Beograd, 1938, 112

Škaljić, Abdulah, *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*, Peto izdanje, Svjetlost, 1985.

Zaključak:

Na osnovu obrazloženja teme koje je podnela mr Almira Suljević, uvida u problematiku, ciljeve rada i predložene metode, i s obzirom na nepostojanje ovakve vrste istraživanja, smatramo da ova disertacija može da predstavlja autentičan doprinos u oblasti leksikologije kao i značajan doprinos u izučavanju srpskohrvatskog jezika na dijahronom planu. Stoga Komisija predlaže Veću naučnih oblasti društveno-humanističkih nauka Univerziteta u Beogradu da magistru Almiri Suljević odobri temu *Turcizmi u epici sandžačkih Bošnjaka* za doktorsku disertaciju i da se za mentora odredi dr Mirjana Teodosijević, redovni profesor.

Komisija

dr Mirjana Teodosijević, redovni profesor

dr Mirjana Marinković, docent

dr Ksenija Aykut, docent

Dr Veljko Brborić, docent